

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-606/16-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Dětský domov, Budkov 1
Sídlo	675 42 Budkov 1
E-mail právnické osoby	domov@ddbudkov.cz
IČ	47 443 014
Identifikátor	600 030 806
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Jiří Tříška
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	675 42 Budkov 1
Termín inspekční činnosti	9., 10. a 11. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Inspekční činnost byla realizována v dětském domově a ve školní jídelně.

Charakteristika

Právnícká osoba s názvem Dětský domov, Budkov 1, 675 42 Budkov (dále školské zařízení) vykonává činnost dětského domova (dále DD) a školní jídelny (dále ŠJ). Místo poskytovaného vzdělávání a poskytovaných školských služeb je Budkov 1. Školské zařízení je určené pro děti s nařízenou ústavní výchovou a pro děti umístěné na základě předběžného opatření do doby zletilosti pokud v zařízení dobrovolně nesetrvá do ukončení přípravy na povolání, nejdéle však do 26 let.

Celková kapacita DD je 32 dětí. K datu inspekční činnosti je v zařízení umístěno 32 dětí. Výchovně vzdělávací činnost probíhá ve čtyřech rodinných skupinách.

Předškolní a základní vzdělávání poskytuje dětem mateřská a základní škola v obci (MŠ 4, ZŠ 13), žáci se speciálními vzdělávacími potřebami dojíždějí do základní školy v Moravských Budějovicích (6). Další vzdělávání zajišťují učiliště a střední školy v oblasti (7).

Celodenní výchova, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti dětí v době mimo vyučování probíhají podle Školního vzdělávacího programu dětského domova (dále ŠVP DD), jehož plnění je finančně zajištěno. Naplňování ŠVP DD zajišťuje 13 pedagogických pracovníků.

Domov je umístěn v renesančním zámku na okraji obce. Je obklopen rozsáhlým parkem, ve kterém mají děti velmi dobré podmínky pro sportovní a rekreační vyžití. Součástí areálu je od března 2016 i cvičný byt pro zletilé děti.

Přehledné a aktuální informace o činnosti DD pro veřejnost jsou uvedeny ve výročních zprávách o činnosti a zveřejněny na webových stránkách zařízení (www.ddbudkov.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Řízení dětského domova je na očekávané úrovni, ředitel má jasnou představu, kam směřuje a co toto zařízení z dlouhodobého pohledu potřebuje, a to jak z hlediska výchovy a vzdělávání, tak z hlediska materiálně technického zabezpečení těchto cílů. Ředitel účelně delegoval v písemné podobě organizační a kontrolní pravomoci na další zaměstnance, hlavně na zástupkyni ředitele. Oba společně pravidelně vyhodnocují stav ve všech oblastech činnosti DD s důrazem na pedagogickou oblast. Výsledky hodnocení zavádí do praxe. Školní vzdělávací program dětského domova, který je v souladu s požadavky školského zákona, je průběžně aktualizován a doplňován, což podporuje další rozvoj zařízení. Je provázán s ročním plánem, na který cíleně navazují měsíční a týdenní plány činnosti. Plánování je zaměřeno na rozvoj jednotlivých oblastí výchovně vzdělávacího procesu. Vnitřní kontrolní systém postihuje celkový chod právního subjektu i sledování průběhu a výsledků vzdělávací činnosti. Kontrolní činnosti vykonává ředitel, hospitační činnosti vykonává hlavně zástupkyně ředitele. Souhrnné poznatky z hospitační a kontrolní činnosti jsou projednávány na pravidelných setkáních pedagogů, částečně i na jednáních pedagogické rady. Zaměstnancům poskytují konkrétní zpětnou vazbu o plnění povinností a vychovatelům o účinnosti jejich pedagogického působení. Vnitřní informační systém organizace je účelný, funkční a vytváří podmínky pro spolupráci pedagogů. Komunikaci mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky navzájem i jednotné výchovné působení na děti zajišťují i pravidelná jednání pedagogické rady. Hodnocení zaměstnanců, zejména v odborných znalostech a dovednostech vázaných na pracovní pozici provádí ředitel podle dobře stanovených pravidel ve spolupráci se zástupkyní jedenkrát ročně.

Personální podmínky jsou vzhledem ke kvalifikovanosti pedagogických pracovníků na očekávané úrovni. Mimoškolní činnosti jsou zajišťovány třinácti vychovateli. Všichni zaměstnanci splňují předpoklad bezúhonnosti, pedagogičtí pracovníci také odbornou

kvalifikaci pro přímou vyučovací povinnost a předpoklad psychické způsobilosti. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je plánováno pro daný školní rok v souladu s potřebami školského zařízení a vychází vstříc i požadavkům pedagogů. Významný přínos pro zvyšování kvality pedagogického působení mají školení a semináře pořádané společně pro více DD přímo v zařízení. Kromě odborných znalostí a dovedností při nich dochází k předávání zkušeností. Vzhledem ke složení dětí a zvýšení účinnosti při plnění Programů rozvoje osobnosti dítěte (dále PROD), je vhodné formou rozšíření či zvýšení kvalifikace získat pedagogického pracovníka se specializací etopeda nebo psychologa.

Materiální předpoklady umožňují plnění výchovně vzdělávací činnosti podle ŠVP DD. Budova zámku je od minulé inspekční činnosti téměř zrekonstruovaná. Poslední investicí byla modernizace a vybavení cvičného bytu, nákup služebního auta (umožnění nákupů, účast v kroužcích mimo Budkov, např. fotbalový v Nových Syrovicích a další).

Ubytování dětí je v prvním nadzemním podlaží, ve dvou-, tří- a čtyřlůžkových pokojích. Na patře je pokoj (sborovna) vychovatelů. Každá rodinná skupina má k dispozici pokoj s kuchyňským koutem, ložnici, koupelnu a další příslušenství a vybavení včetně výpočetní techniky. Přestože je některé materiální vybavení již opotřebované a potřebuje postupnou modernizaci, celkově je pro děti vytvořeno prostředí, které jim umožňuje získávat zkušenosti s běžným chodem domácnosti. Pro zájmové aktivity slouží dětem cvičebna, posilovací koutek, společenská místnost a keramická dílna.

V posledních letech DD hospodařil s finančními prostředky přidělenými především ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, které byly použity na pokrytí mzdových nákladů, školení a DVPP, cestovné a osobní ochranné pracovní prostředky. V roce 2015 DD obdržel ze státního rozpočtu také finanční prostředky na rozvojové programy MŠMT na zvýšení platů a zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství. Úhrada nákladů plynoucích z činnosti a provozu DD byla zajištěna příspěvkem od zřizovatele, vlastními příjmy DD (ošetřovné, přídavky na děti a stravné zaměstnanců). Hospodářská činnost nebyla provozována. V roce 2015 získal DD sponzorské dary od obchodního řetězce a soukromé osoby. Tyto finanční prostředky byly použity na nákup pomůcek pro tvořivou činnost dětí a na organizování kulturních akcí pro děti. Dalším příjmem DD bylo nájemné ze služebních bytů, které bylo použito ke krytí provozních nákladů. Školské zařízení hospodařilo ve sledovaném období s kladným hospodářským výsledkem.

Všem dětem je v souladu s právním předpisem poskytováno plné zaopatření: ubytování, ošacení a obuv, učební pomůcky, školní potřeby, výpočetní technika, kapesné, osobní dary, úhrada nezbytných nákladů na vzdělávání, nákladů na zdravotní služby, léčiva, zdravotní potřeby a úhrada na dopravu do škol. Dále školské zařízení hradí potřeby pro využití volného času a rekreace, náklady na účast na kulturních, sportovních a relaxačních činnostech a na účast v soutěžích.

Školské zařízení poskytuje dětem v rámci plného přímého zaopatření i školní stravování ve školní jídelně, která je jeho součástí. Plnění výživových norem na strážníka a den ve školní jídelně bylo zpracováno v tabulkách spotřebního koše. Ve sledovaném období leden až březen 2016 byly u všech vybraných druhů potravin (maso, mléko, cukr, tuky, ryby, zelenina, ovoce ...) výživové normy naplněny. Finanční normy jednotlivých jídel byly stanoveny pro skupiny strážníků. Podmínky pro poskytování školního stravování stanovilo školské zařízení v příslušných vnitřních předpisech. Doklady a dokumenty vztahující se k činnosti školního stravování za období leden až březen 2016 byly zpracovány správně a průkazně.

Školské zařízení poskytuje dětem informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech ve školském zařízení i mimo něj a věnuje se prevenci těchto rizik. Kniha úrazů je vedena v souladu s právními předpisy. V předepsaných intervalech jsou zajišťovány revize vybavení a zařízení a jsou odstraňovány zjištěné nedostatky. Zaměstnanci jsou v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany pravidelně vzděláváni a při všech činnostech zabezpečují dohled nad dětmi. Bezbariérový přístup do budovy zámku není zajištěn.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Ředitel ve spolupráci se zástupkyní školského zařízení dodržují všechny zákonné podmínky pro přijímání dětí, organizaci vzdělávání i umístování dětí do jednotlivých rodinných skupin. Prokazatelným způsobem informují veřejnost o všech činnostech dětského domova na webových stránkách i v regionálním tisku. Zajišťují dětem systematickou odbornou podporu i poradenskou pomoc, která je deklarována v dobře zpracovaných programech rozvoje osobnosti dítěte a realizována hlavně prostřednictvím kmenových vychovatelů a sociální pracovnice. Školské zařízení při provádění výchovně vzdělávacích aktivit důsledně zohledňuje individuální potřeby dětí, míru a typ jejich postižení nebo znevýhodnění.

Ředitel ve spolupráci se zástupkyní zařízení sestavují roční plán výchovně vzdělávací činnosti, který důsledně vychází ze zpracovaného ŠVP DD a jehož součástí jsou další různorodé akce a aktivity, které pozitivně podporují rozvoj osobnosti dítěte. Plnění plánu je pravidelně kontrolováno a vyhodnocováno na schůzkách vedení. Osobní dokumentace každého dítěte je vedena systematicky a přehledně. Obsahuje všechny potřebné náležitosti, včetně uložených opatření ve výchově, kopií školních dokumentů, písemných žádostí zákonných zástupců a písemných souhlasů orgánu sociálně právní ochrany dětí s dovolenkou a víkendovým pobytem. Plány rozvoje osobnosti dítěte (dále PROD), včetně hodnocení jejich plnění, odpovídají svým obsahem i formou požadavkům stanoveným na tyto dokumenty. Ostatní povinná dokumentace, kniha denní evidence, jednací protokol, kniha úředních a kniha ostatních návštěv jsou vedeny v náležité formě. Školní matrika je v požadovaném rozsahu vedena v písemné podobě a je průběžně doplňována.

Mimoškolní aktivity dětí vycházejí z týdenních programů. Na jejich plánování se podílejí i děti. Důraz je kladen na pohybové a sportovní aktivity, na rozvoj sociálních dovedností, upevňování hygienických návyků, utváření morálních postojů, norem a hodnotícího systému. Dostatek prostoru je ponechán i pro činnosti dětí podle jejich vlastního výběru a pro pobyt venku (k relaxaci, ke sportovnímu využití). Zájmová činnost je v zařízení realizována zejména prostřednictvím sportovních, rukodělných, tanečních a hudebních aktivit.

Sledované činnosti v jednotlivých rodinných skupinách byly zaměřeny na naplňování cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD, které jsou konkrétně uvedeny v týdenních programech. Organizační formy a metody byly promyšleně voleny s ohledem na věk dětí a jejich možnosti včetně uplatnění speciálních vzdělávacích potřeb (dítě s těžkou formou ADHD). Vychovatelkám se dařilo diferencovat nároky na jednotlivé děti (patrná podrobná znalost specifik dětí, „živost“ PROD, spolupráce s učitelkou mateřské a základní školy). Všemi činnostmi vychovatelky účinně podporovaly rozvoj kompetencí sociálních, k učení, k řešení problémů a komunikativních. U dětí nenásilnou formou rozvíjely pohybové schopnosti, manuální dovednosti, pracovní návyky, vzájemnou toleranci a spolupráci. Přirozenou cestou je vedly k ochraně životního prostředí.

Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno. Děti v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, nesetkaly se např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním, mají možnost se ke svému hodnocení vyjadřovat a nejsou omezovány v přijímání návštěv.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Školské zařízení pravidelně sleduje a zaznamenává vzdělávací pokroky, chování a psychický stav dětí a cíleně zjištění využívá k vyrovnávání nerovnoměrností v jejich vývoji a k přípravě individualizované vzdělávací nabídky. Informace o výsledcích výchovy i vzdělávání dětí jsou konzultovány při každodenním kontaktu vychovatelů.

Hodnocení činností jednotlivých dětí probíhá formou denního, dle potřeby týdenního hodnocení, jehož součástí je udělování opatření ve výchově. Děti mají v průběhu pravidelných hodnotících aktivit dostatek prostoru vyjádřit se ke svým činnostem, zhodnotit svoji práci a chování, vyjádřit svoje přání a potřeby. Případné připomínky a požadavky dětí jsou respektovány a v rámci možností zohledňovány.

Výsledky většiny dětí ve všech vzdělávacích oblastech stanovených vzdělávacím programem dosahují požadovaných výstupů souvisejících s vytvářením klíčových kompetencí. Přímou manipulací s předměty, materiály i připravenými specifickými didaktickými pomůckami získávají dostatek zručnosti a reálných zkušeností potřebných pro další praktický život. Znalosti a dovednosti, které prokazují, jsou na úrovni potřebné k dalšímu úspěšnému vzdělávání. Naplňování kompetencí a individuálních cílů jednotlivými dětmi je souhrnně vyhodnocováno kmenovými vychovateli v Hodnotících zprávách individuálního plánu rozvoje osobnosti dítěte. Tyto zprávy jsou také východiskem pro další hodnocení dětí jinými odborníky, např. pracovníky sociálně právní ochrany dětí. Dětský domov také jednou ročně poskytuje informace o rozvoji dětí, jejich chování a výsledcích vzdělávání osobám zodpovědným za výchovu. V případě nezájmu zákonných zástupců o vzdělávání dítěte či z důvodu velké vzdálenosti místa bydliště zákonného zástupce pracovníci dětského domova vyjíždějí za nimi.

Pedagogičtí pracovníci zařízení intenzivně podporují osobní, telefonický, písemný i kontakt dítěte přes sociální síť s jeho biologickou rodinou. Vývoj vzájemných vztahů s osobami odpovědnými za výchovu zařízení sleduje a snaží se jejich vývoj usměrňovat žádoucím směrem. Ředitel dětského domova po předchozím projednání v pedagogické radě a ve spolupráci s pracovníky sociálně právní ochrany dětí podává návrhy na umístění dětí do náhradní rodinné péče. Zařízení se aktivně zapojuje i do případových konferencí zaměřených na umístění dítěte do pěstounské péče.

Úsilí pedagogických pracovníků v budování motivace dětí ke vzdělávání se pozitivně odráží v jejich školní úspěšnosti. Některé děti se aktivně účastní různých zájmových soutěží. Větší zapojování dětí zařízení v rámci volnočasových aktivit do věkově podobných sociálních skupin vně zařízení je znesnadněno umístěním dětského domova na kraji malé obce.

Celkové hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání i veškeré činnosti školského zařízení je prováděno na jednáních pedagogické rady a je součástí výroční zprávy školského zařízení. Hlavní cíl připravit děti na samostatný život se v mnoha případech daří naplňovat. Zařízení sleduje další životní cestu dětí, které ukončily pobyt. DD podporuje děti v aktivním a svobodném výběru školy, motivuje je v kladném přístupu k dalšímu vzdělávání, což jim následně vytváří podmínky pro pracovní uplatnění.

Školské zařízení aktivně spolupracuje se školami, ve kterých děti získávají předškolní vzdělávání a plní povinnou školní docházku, má k dispozici ŠVP PV, ŠVP ZV, vychovatelé se účastní třídních schůzek i jiných aktivit škol, čímž dětem poskytují stejnou podporu, jakou mají jejich spolužáci od vlastních rodičů.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- Vysoká znalost specifik jednotlivých dětí
- Vstřícný a pozitivní přístup vychovatelů
- Získání cvičného bytu

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- Zvýšit odbornost pedagogických pracovníků (etoped, psycholog)

Hodnocení vývoje

- Od minulého hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v roce 2003 došlo k pozitivním změnám v oblasti materiálního zázemí i vybavení školského zařízení. Pedagogický sbor je ke dni inspekční činnosti plně kvalifikovaný. Kvalita poskytovaného vzdělávání se nesnížila.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Dětského domova, Budkov 1, vydaná Krajem Vysočina, čj. KUJIP002280M, ze dne 17. 6. 2003, včetně dodatků
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Dětského domova, Budkov 1, s účinností od 1. 8. 2012, na dobu určitou do 31. 7. 2018, ze dne 17. 4. 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 11. 4. 2016
4. Rozhodnutí MŠMT čj. 30 790/03-21, s účinností od 1. 7. 2004, ze dne 8. 6. 2004
5. Školní vzdělávací program Dětského domova, Budkov 1, s platností od 1. 9. 2014
6. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy (dětský domov) podle stavu k 31. 10. 2015, ze dne 12. 11. 2015
7. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování (školní jídelna) podle stavu k 31. 10. 2015, ze dne 10. 11. 2015
8. Osobní spisy dětí s osobními čísly 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26, 30, 31, 32
9. Týdenní a měsíční programy výchovně vzdělávací činnosti
10. Vnitřní řád Dětského domova. Budkov 1, ze dne 1. 11. 2014
11. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti, školní rok 2015/2016, ze dne 1. 9. 2015
12. Seznam dětí DD Budkov k 1. 9. 2015
13. Webové stránky školského zařízení
14. Deník výchovné skupiny
15. Jednací protokol
16. Kniha úředních návštěv
17. Kniha ostatních návštěv
18. Zápisy z jednání pedagogické rady

19. Plán rad a porad na školní rok 2015/2016
20. Plán vzdělávání a odborného růstu vychovatelů na školní rok 2015/2016
21. Roční plán programu na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů
22. Minimální preventivní program pro školní rok 2015/2016, Dětský domov, Budkov 1, ze dne 1. 9. 2015
23. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů Dětský domov, Budkov 1, založena ke dni 1. 9. 2015
24. Směrnice č. 8 pro evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, s účinností od 1. 4. 2010, včetně prezenční listiny
25. Rozbor o úrazovosti ve školním roce 1. 9. 2014 – 31. 8. 2015, ze dne 1. 9. 2015
26. Traumatologický plán, s účinností od 2. 1. 2014, včetně prezenční listiny
27. Rizikové chování
28. Směrnice pro organizaci a řízení na úseku požární ochrany, s účinností od 1. 9. 2015
29. Směrnice pro zajištění BOZP - Provozní řád venkovních hracích ploch – aktualizace 1. 4. 2016, včetně prezenční listiny
30. Směrnice č. 5 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních, s účinností od 1. 9. 2015
31. Směrnice č. 13 pro hodnocení a prevenci rizik, s účinností od 1. 1. 2015
32. Opatření pro činnost při vzniku mimořádné události, aktualizace 15. 10. 2014, včetně prezenční listiny
33. Osobní spisy dětí s osobními čísly 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26, 30, 31, 32
34. Doklady o odborné kvalifikaci
35. Personální dokumentace

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektor

Mgr. Eva Bekeová v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovník

Bc. Bohuslava Dvořáková v. r.

PhDr. Ljubica Váchová Nováková, speciální pedagog

PhDr. Ljubica Váchová v. r.

V Jihlavě 17. května 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Jiří Tříška, ředitel školského zařízení

PaedDr. Jiří Tříška v. r.

V Budkově 23. 5. 2016